

**SPRAWOZDANIE ROCZNE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w MSZANIE DOLNEJ
za 2012 r.**

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

Mszana Dolna 2013 r.

Spis treści

I. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	3
1. KOMPETENCJE PRACOWNIKÓW STANOWISKOWYCH W MOPS	4
III. KOSZTY UTRZYMANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	9
IV. REALIZACJA BUDŻETU MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	10
1. PLAN BUDŻETU NA 2012 R.	10
2. WYKONANIE BUDŻETU W 2012 R.	12
V. ZADANIA Z OBSZARU POMOCY SPOŁECZNEJ	14
1. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE KLIENTÓW SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE MSZANA DOLNA	14
2. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE I NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ	16
3. PRACA SOCJALNA	19
4. REALIZACJA PROGRAMU WIELOLETNIEGO „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”	20
5. REALIZACJA POZOSTAŁYCH ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	21
VI. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	21
VII. REALIZACJA PROJEKTU SYSTEMOWEGO PN. „PROGRAM AKTYWIZACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ W MIEŚCIE MSZANA DOLNA”	23
1. PODSUMOWANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ PROJEKTOWYCH	23
2. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ PROJEKTOWYCH	27
VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	28
1. ZASIŁEK RODZINNY I DODATKI	28
2. JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA (TZW. „BECIKOWE”)	30
3. ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE	30
4. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA	31
5. RZĄDOWY PROGRAM WSPIERANIA OSÓB POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNE	31
IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	32
X. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	33

I. Zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) z siedzibą w Mszanie Dolnej ul. Starowiejska 2 - to jednostka samorządu terytorialnego, powołana celem realizacji polityki społecznej państwa, podległa zadaniowo Urzędowi Miasta w Mszanie Dolnej oraz Małopolskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu. Wchodzi w skład lokalnej administracji samorządowej, posiada status jednostki budżetowej, nie ma osobowości prawnej.

Regulacje dotyczące tworzenia OPS, jego likwidacji, struktury organizacyjnej i finansowych zasad funkcjonowania zawarte są w:

1. Art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1980 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)
2. Art. 21 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

MOPS realizuje zadania w zakresie:

1. **Pomocy społecznej**, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm), z uwzględnieniem podziału na:
  - zadania własne gminy,
  - zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.
2. **Przeciwdziałania przemocy w rodzinie**, zgodnie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
3. **Udzielania pomocy w ramach świadczeń rodzinnych, będące zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej**, zgodnie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.).
4. **Udzielania pomocy w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i prowadzenia postępowań w sprawie dłużników alimentacyjnych, będące zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej**, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 z późn. zm.).
5. **Inne zadania** – realizowane na podstawie innych ustaw i uchwał Rady Miasta Mszana Dolna oraz zawartych umów i porozumień.

Misją MOPS jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym mieszkańców miasta poprzez ich wspieranie w dążeniu do zaspokajania niezbędnych potrzeb umożliwiających życie w godnych warunkach oraz podejmowanie działań zmierzających do ich usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

II. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Funkcjonowanie MOPS opiera się na zasadach jednoosobowego kierownictwa służbowego, podporządkowania, podziału czynności służbowych i indywidualnej odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań. Działalnością MOPS kieruje, podległy Burmistrzowi, Kierownik a podczas jego nieobecności upoważniony pracownik. Kierownik jest zwierzchnikiem służbowym pracowników MOPS, sprawuje także bezpośredni nadzór nad działalnością Głównego Księgowego.

Dla zapewnienia właściwego funkcjonowania MOPS (wykonywanie zadań własnych oraz zadań zleconych w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego) oraz zapewnienia należytej obsługi klientów, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym, została ustalona następująca struktura organizacyjna:

– **Kadra zarządzająca**

1) Kierownik Ośrodka – 1 etat.

– **Dział Finansowo - Księgowy**

2) Główny Księgowy – 1 etat.

– **Dział Świadczeń Pomocy Społecznej**

3) Wieloosobowe stanowisko pracy – pracownik socjalny – 4 ½ etatu.

– **Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego**

4) Wieloosobowe stanowisko pracy – 1 ½ etatu.

– **Punkt wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą**

5) Dyżury obejmują Pracownicy socjalni.

– **Składnica akt**

6) Archiwista – Pracownik socjalny (w obrębie zakresu czynności).

1. Kompetencje pracowników stanowiskowych w MOPS

KOMPETENCJE KIEROWNIKA

1. Kierowanie całokształtem działalności MOPS poprzez organizowanie pracy i zapewnienie wykonania jego zadań.
2. Wydawanie stosownych zarządzeń wewnętrznych.
3. Sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad działalnością Głównego Księgowego i pracowników MOPS.
4. Wyznaczanie pracownika do sprawowania zastępstwa w sytuacji nieobecności Kierownika, w zakresie zgodnym z upoważnieniem.
5. Zapewnienie wykonania obowiązkowych prac analitycznych, projektowych, informacyjnych i sprawozdawczych z zakresu pomocy społecznej.
6. Gospodarowanie środkami finansowymi MOPS zgodnie z przepisami o finansach publicznych, w tym czynności planistycznych, kontrolnych i sprawozdawczych.
7. Zatrudnianie, zwalnianie i wykonywanie innych czynności pracodawcy w stosunku do pracowników MOPS, będących pracownikami samorządowym.
8. Praca socjalna wobec podopiecznych MOPS.
9. Reprezentowanie MOPS na zewnątrz.
10. Podejmowanie dodatkowych zadań, m.in. :
  - pisemna analiza z wykonania zadań zawartych w *Gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych i Gminnym systemie profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną dla miasta Mszana Dolna*,
  - współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy i koordynowanie realizacji projektów systemowych dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej,
  - koordynacja działań związanych z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
  - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i koordynacja projektu pn. Samorządowa Elektroniczna Platforma Informatyczna (SEPI).
11. Prowadzenia postępowania i do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania przez MOPS zadań zleconych, zadań własnych i zadań własnych obowiązkowych gminy z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

KOMPETENCJE GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO

1. Opracowywanie projekt budżetu MOPS.
2. Dokonywanie analizy budżetu i bieżące informowanie Kierownika o jego realizacji.
3. Czuwanie nad prawidłowym obiegiem informacji i dokumentacji finansowej.
4. Zapewnianie ochrony mienia MOPS.
5. Opracowywanie dla Rady Miasta sprawozdań z wykonania budżetu za dany rok.
6. Zapewnianie prawidłowego wykonania budżetu, czuwanie nad zachowaniem równowagi budżetowej i przestrzeganiem dyscypliny budżetowej.
7. Współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, Skarbnikiem Miasta i Głównym Urzędem Statystycznym, Państwowym Zakładem Ubezpieczeń.
8. Prowadzenie księgowości syntetycznej i analitycznej.
9. Zabezpieczanie wszystkich dokumentów księgowych.
10. Sporządzanie sprawozdań finansowych i budżetowych oraz przedkładanie ich Skarbnikowi Miasta.
11. Prowadzenie i kontrolowanie wydawanych środków pieniężnych, obrotów pieniężnych na rachunkach bankowych i ponoszenie za nie odpowiedzialności.
12. Planowanie i realizacja wszystkich wydatków ponoszonych przez MOPS.
13. Zachowanie w tajemnicy informacji uzyskanych w toku wykonywanych czynności zawodowych, a także po ustaniu zatrudnienia.
14. Realizacja innych zadań zleconych przez Kierownika.
15. W razie nieobecności Głównego Księgowego, jego funkcje sprawuje wyznaczony przez Kierownika pracownik, w zakresie zgodnym z upoważnieniem.

KOMPETENCJE PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

W zakresie projektu POKL:

1. Prowadzenie i kompletowanie dokumentacji w zakresie kontraktów socjalnych i planowanie pomocy finansowej (zasiłków stałych, okresowych, celowych, celowych specjalnych i innych, o których mówi ustawa) szczególnie wobec osób objętych projektem współfinansowanym ze środków EFS pn. "Program aktywizacji społeczno - zawodowej w Mieście Mszana Dolna".
2. Prowadzenie działań w zakresie rekrutacji uczestników projektu z uwzględnieniem równości szans (w tym równości płci).
3. Badanie ofert pracy i działania pośredniczące w poszukiwaniu pracy przez uczestników projektu.
4. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w związku z aktywizacją zawodową uczestników projektu.
5. Podejmowanie współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy.
6. Podejmowanie działań kontrolnych wobec uczestników projektu weryfikujących ich udział w zajęciach grupowych / spotkaniach indywidualnych.
7. Promocja projektu.
8. Podnoszenie wiedzy w zakresie dokumentów programowych PO KL.

W zakresie pracy socjalnej:

1. Świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki.
2. Dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń.
3. Udzielanie informacji, wskazówek i pomocy osobom w zakresie rozwiązywania spraw życiowych oraz kompetentne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań.
4. Pomoc w uzyskaniu specjalistycznego poradnictwa skierowana do osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, rodzin wielodzietnych, dotkniętych klęską żywiołową lub wypadkiem

losowym – poprzez współpracę z instytucjami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.

5. Współpraca i współdziałanie ze specjalistami (Sąd, Prokuratura, Kuratorzy sądowi, Policja, Pedagodzy szkolni, MKRPA, PK-I, ZOZ i in.) w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych oraz łagodzenie skutków ubóstwa.
6. Prowadzenie działalności profilaktycznej mającej na celu zapobieganie stanom powodującym konieczność udzielenia pomocy społecznej, w tym: kierowanie, za pośrednictwem Kierownika MOPS, spraw do MKRPA celem wszczęcia procedury dot. leczenia odwykowego osób.
7. Współdziałanie z klientami pomocy społecznej w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez zawieranie kontraktów socjalnych i motywowanie do dotrzymywania zawartych w nich postanowień.
8. Weryfikacja osób korzystających z zasiłków stałych i prowadzenie dobrowolnej alimentacji.
9. Opracowywanie, wdrażanie i rozwijanie regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.
10. Pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin i grup społecznych.
11. Inicjowanie i realizacja działań zmierzających do integracji środowiska lokalnego.
12. Prowadzenie i kompletowanie dokumentacji w zakresie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej.
13. Prowadzenie i kompletowanie, wymaganej przepisami, dokumentacji w zakresie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej.
14. Sporządzanie decyzji administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy świadczenia ze środków przeznaczonych na pomoc społeczną i po ich podpisaniu przekazanie adresatom.
15. Obsługa programu komputerowego POMOST.

W zakresie prac administracyjnych:

1. Prowadzenie spraw w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Bieżące prowadzenie rejestrów wydawanych zasiłków finansowych i pomocy rzeczowej.
3. Przekazywanie listy osób, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej, pracownikowi odpowiedzialnemu za sporządzanie list wypłat.
4. Obowiązek kwartalnego, półrocznego i rocznego sporządzania sprawozdań dotyczących realizacji zadań, wysokości i rodzaju udzielanych świadczeń z zakresu pomocy społecznej i przekazywanie ich do Statystycznej Aplikacji Centralnej (SAC).
5. Sporządzanie zaangażowania z wydanych decyzji.
6. Rozliczanie dotacji ze środków budżetu państwa i budżetu gminy.
7. Sporządzanie zapotrzebowania na środki finansowe z budżetu państwa i budżetu gminy.
8. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych o zadaniach realizowanych ze środków budżetu państwa i budżetu gminy.
9. Coroczne sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej - rozeznawanie problemów społecznych miasta.
10. Załatwianie spraw interwencyjnych zleconych przez jednostki nadrzędne.
11. Sporządzanie sprawozdań z realizacji zadań statutowych MOPS.

KOMPETENCJE INSPEKTORA DS. ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

1. Prowadzenie i nadzorowanie prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych – przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków koniecznych do ustalenia prawa do przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków.
2. Prowadzenie i nadzorowanie prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego.
3. Nadzór nad przygotowaniem projektów decyzji administracyjnych w sprawie przyznania lub odmowy świadczeń.

4. Prowadzenie rejestru spraw.
5. Sporządzanie list wypłat świadczeniobiorców.
6. Sporządzanie kwartalnych sprawozdań rzeczowo – finansowych.
7. Realizacja zadań w zakresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w stosunku do osób otrzymujących świadczenia pielęgnacyjne.
8. Realizacja zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.
9. Współpraca z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Urzędem Marszałkowskim, Urzędem Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
10. Współpraca z Komornikiem sądowym w sprawie stanu egzekucji alimentów.
11. Przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i odbiór oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych.
12. Występowanie z wnioskami o podjęcie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.
13. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu uzyskania informacji o możliwościach aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.
14. Współpraca ze Starostwem Powiatowym w celu skierowania dłużników alimentacyjnych do pracy na zasadach prac publicznych, określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
15. Kierowanie do Starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużników alimentacyjnych oraz wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy.
16. Współpraca z Prokuraturą w sprawie składania wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego.
17. Zachowanie w tajemnicy informacji uzyskanych w toku wykonywanych czynności zawodowych, a także po ustaniu zatrudnienia.
18. Bieżące prowadzenie zbioru przepisów prawnych niezbędnych na stanowisku pracy.
19. Wykonywanie i prowadzenie innych dodatkowych zadań zleconych przez Kierownika MOPS.

KOMPETENCJE PRACOWNIKA DS. ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

1. Prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych – przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków koniecznych do ustalenia prawa do przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków.
2. Powadzenie postępowań w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego.
3. Przygotowanie projektów decyzji administracyjnych w sprawie przyznania lub odmowy świadczeń.
4. Prowadzenie rejestru spraw.
5. Sporządzanie list wypłat świadczeniobiorców.
6. Realizacja zadań w zakresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w stosunku do osób otrzymujących świadczenia pielęgnacyjne.
7. Realizacja zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.
8. Przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i odbiór oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych.
9. Występowanie z wnioskami o podjęcie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.
10. Zachowanie w tajemnicy informacji uzyskanych w toku wykonywanych czynności zawodowych, a także po ustaniu zatrudnienia.
11. Bieżące prowadzenie zbioru przepisów prawnych niezbędnych na stanowisku pracy.
12. Wykonywanie i prowadzenie dodatkowych zadań zleconych przez przełożonego i Kierownika MOPS.

ZADANIA I KOMPETENCJE WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW MOPS

1. Wykonywanie pracy sumiennie, rzetelnie, sprawnie, bezstronnie i efektywnie oraz stosowanie się do poleceń Kierownika MOPS.
2. Przestrzeganie ustalonego czasu pracy, Regulaminu pracy, Regulaminu wewnętrznego, Instrukcji kancelaryjnej, Instrukcji archiwalnej, przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy a także przepisów przeciwpożarowych.
3. Terminowe wykonywanie prac ustalonych w zakresie obowiązków.
4. Przestrzeganie tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.
5. Podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych i doskonalenie umiejętności pracy.
6. Przekazywanie protokolarnie, przy zmianach personalnych, prowadzoną dokumentację w obrębie stanowiska pracy.
7. Przejawianie uprzejmości i życzliwości w kontaktach z podwładnymi, zwierzchnikami, współpracownikami oraz klientami.
8. Zachowywanie się z godnością w miejscu i poza miejscem pracy.
9. Posiadanie znajomości przepisów prawa oraz zagadnień i wytycznych obowiązujących na swoim stanowisku pracy.
10. Opracowywanie projektów decyzji i innych aktów prawnych zgodnie z prawem.
11. Ewidencjonowanie i przechowywanie akt, zbiorów zarządzeń i rejestrów.
12. Ochrona przetwarzanych danych osobowych przed niepowołanym dostępem, nieuzasadnioną modyfikacją lub zniszczeniem.

W 2012 r. w MOPS było zatrudnionych ogółem 8 osób w wymiarze 8 etatów:

Tabela nr 1. Stan zatrudnienia w MOPS Mszana Dolna w 2012 r.

<i>Lp.</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>Ilość osób</i>	<i>Ilość etatów</i>	<i>Uwagi</i>
1	Kierownik	1	1	-
2	Główna księgowa	1	1	-
3	Starszy pracownik socjalny	3	2 ½	Jedna ze Starszych pracowników socjalnych wykonuje zadania w ½ etatu w zakresie pracy socjalnej, w ¼ etatu z zakresu świadczeń rodzinnych i w ¼ etatu z zakresu funduszu alimentacyjnego.
4	Pracownik socjalny	2	2	Jedna z pracownic została zatrudniona w ramach realizacji projektu systemowego z upowszechnienia pracy socjalnej.
5	Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	1	1 ½	W ½ etatu (¼ e. – świadczenia rodzinne i ¼ e. fundusz alimentacyjny) podejmuje pracę Starszy pracownik socjalny, którego osoba wyliczona jest w wierszu nr 3 nin. tabeli.
Razem		8	8	

Ponadto, zgodnie z §17 Regulaminu organizacyjnego MOPS, w 2012 r. w ramach umowy – zlecenia zatrudnieni byli: Informatyk i osoba sprzątająca.

Tabela nr 2. Wykaz osób zatrudnionych w ramach umowy – zlecenia w 2012 r.

<i>Lp.</i>	<i>Stanowisko / rodzaj wykonywanych zajęć</i>	<i>Ilość osób</i>	<i>Okres zatrudnienia</i>
1	Informatyk (osoba z zewnątrz)	1	01.01.2012 r. – 31.12.2012 r.
2	Osoba sprzątająca (pracownik MOPS)	1	j.w.
<i>Razem</i>		2	

Pomimo ciągłego zwiększania zadań nakładanych na MOPS, od 2009 r. nie nastąpił wzrost zatrudnienia. W związku z tym na Pracowników socjalnych delegowane były kolejne zadania w celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowości realizowanych działań wynikających w szczególności z:

- realizacji projektu systemowego „Program aktywizacji społeczno – zawodowej w Mieście Mszana Dolna”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, związanego z wdrażaniem nowych narzędzi i instrumentów związanych z aktywizacją klientów pomocy społecznej,
- realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym prowadzenia Punktu Wsparcia, Informacji i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz pracy Grup roboczych Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które zostały zlecone MOPS Uchwałą Nr XXVI/184/2012 Rady Miasta Mszana Dolna z dnia 13 sierpnia 2012 r.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, liczba Pracowników socjalnych winna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. W 2012 r. MOPS spełniał ten wymóg zatrudniając Pracowników socjalnych w wymiarze 4 ½ etatu.

Pracownicy MOPS w 2012 r., stosownie do otrzymywanych ofert szkoleniowych i posiadanych środków finansowych, podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w warsztatach i szkoleniach.

III. Koszty utrzymania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej miasto Mszana Dolna w 2012 r. na zadania własne o charakterze obowiązkowym, jakim jest „(...) *utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników*”, zabezpieczyło w planie finansowym kwotę **450.480,00 zł** w budżecie MOPS.

W 2012 r. wykonanie zadań własnych i zadań własnych dofinansowanych z budżetu Wojewody na utrzymanie MOPS wyniosło ogółem **448.281,55 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę **90.590,72 zł**, tj. **20,11 %** ogólnej kwoty. Środki wydatkowano zgodnie z wyszczególnieniem zawartym w tabeli nr 3.

Ważnym elementem działań w 2012 r. było pozyskanie środków finansowych w wysokości **42.500,00 zł** (w tym: 34.000,00 zł – dotacja z MUW, 8.500,00 zł – środki z budżetu miasta) z przeznaczeniem na **poprawę warunków lokalowych MOPS**.

Prace remontowe, które zostały wykonane objęły w szczególności przeniesienie 4 stanowisk pracowników socjalnych Działu Świadczeń Pomocy Społecznej z najmniejszego do największego pomieszczenia w siedzibie. Została tam wydzielona przestrzeń (ścianką działową) umożliwiającą podejmowanie indywidualnych spotkań Pracowników socjalnych z klientami pomocy społecznej.

Poprawiło to ergonomię pracy, a przede wszystkim zwiększyło komfort klientów systemu pomocy społecznej.

Ponad to dzięki remontowi nastąpiła poprawa standardu siedziby MOPS poprzez wymianę drzwi oddzielających klatkę schodową i korytarz, które nie były szczelne i nie zapewniały odpowiedniego zabezpieczenia pomieszczeń. Wymieniono nawierzchnie podłóg na korytarzach i w biurach MOPS. Odnowiono ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach, uzupełniono oświetlenie w biurach oraz dostosowano sieć elektryczną i teleinformatyczną.

Stworzyło to dogodniejsze warunki do realizacji bieżących zadań MOPS i obsługi klientów.

Tabela nr 3. Wydatki poniesione w rozdziale 85219 na utrzymanie MOPS w 2012 r.

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Poniesione wydatki w złotych</i>
1	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	359.689,13
2	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	76.636,47
3	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	11.955,95
Razem		448.281,55

IV. Realizacja budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Działalność MOPS w 2012 r. finansowana była ze środków:

- budżetu miasta Mszana Dolna,
- budżetu państwa (dotacja celowa),
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - na dofinansowanie projektu systemowego (dotacja rozwojowa).

1. Plan budżetu na 2012 r.

W 2012 r. MOPS dysponował budżetem w łącznej wysokości **3.339.037,97 zł**, który został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Nr XVIII/133/2012 z dnia 25 stycznia 2012 r.

W ciągu roku plan budżetu ulegał zmianie w związku ze zwiększaniem przez Wojewodę Małopolskiego planu dotacji. Łącznie plan wydatków na 2012 r. wyniósł **3.423.885,47 zł**.

Na realizację zadań własnych, finansowanych w całości ze środków budżetu gminy, MOPS dysponował środkami, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4. Koszty poniesione ze środków gminy na realizację zadań własnych

<i>Lp.</i>	<i>Rozdział</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wydatki ogółem</i>
1	85202	Domy pomocy społecznej	187.696,84
2	85204	Rodziny zastępcze	926,00
3	85214	Zasiłki i pomoc w naturze (z. celowe)	80.099,01
4	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia	0,00
5	85216	Zasiłki stałe	0,00
6	85219	Ośrodki pomocy społecznej	357.690,83
7	85295	Pozostała działalność (dożywianie + PKPS)	44.168,00
8	85395	Pozostała działalność (projekt systemowy – EFS)	21.784,52
Razem			692.365,20

Na realizację zadań własnych gminy dofinansowanych ze środków budżetu Wojewody Małopolskiego, oraz dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego MOPS dysponował w 2012 r. środkami, które obrazuje tabela nr 5.

Tabela nr 5. Koszty poniesione w 2012 r. ze środków Wojewody Małopolskiego na realizację zadań własnych (dofinansowanie) oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego

<i>Lp.</i>	<i>Rozdział</i>	<i>Paragraf</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wydatki z budżetu Wojewody - dofinansowanie</i>	<i>Wydatki z EFS</i>
1	85213	2030	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	8.952,30	0,00
2	85214	2030	Zasiłki i pomoc w naturze (z. okresowe)	15.817,83	0,00
3	85216	2030	Zasiłki stałe	113.366,70	0,00
4	85219	2030	Ośrodek pomocy społecznej	79.989,74	0,00
5	85295	2030	Pozostała działalność (dożywianie)	89.732,50	0,00
6	85395		Pozostała działalność (projekt EFS)	0,00	134.153,33
Razem				307.859,07	134.153,33

Na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych w całości ze środków budżetu Wojewody Małopolskiego w 2012 r. MOPS dysponował środkami, których wielkość przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Koszty poniesione w 2012 r. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

<i>Lp.</i>	<i>Rozdział</i>	<i>Paragraf</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wydatki ogółem</i>
1	85195	2010	Pozostała działalność (świadczeniobiorcy inni niż ubezpieczeni)	143,95
2	85212	2010	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne	2.153.485,85
3	85213	2010	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od świadczeń pielęgnacyjnych)	7.300,80
4	85219	2010	Ośrodki pomocy społecznej (wynagrodzenie dla opiekuna prawnego + 1,5% kosztów obsługi)	10.600,98
5	85228	2010	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2.880,00
6	85295	2010	Pozostała działalność (dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego)	16.300,00
Razem				2.190.711,58

2. Wykonanie budżetu w 2012 r.

Środki finansowe ujęte w budżecie zarówno na realizację zadań zleconych jak i własnych zabezpieczyły przewidywane potrzeby w zakresie pomocy społecznej miasta na 2012 r. Wykonanie budżetu nastąpiło w **97,11%**. Wydatkowano łącznie kwotę **3.325.089,18 zł**.

Tabela nr 7. Procentowe wykonanie wydatkowanych środków w 2012 r.

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wydatki ogółem</i>	<i>% wykonania</i>
1	Środki własne	692.365,20	94,75
2	Środki z dotacji budżetu Wojewody Małopolskiego	2.498.570,65	98,09
3	Środki w ramach dotacji rozwojowej finansowanej przez Unię Europejską w ramach EFS	134.153,33	91,89
<i>Razem</i>		3.325.089,18	97,11

Tabela nr 8. Wykonanie planu finansowego MOPS za 2012 r.

Rozdział	Nazwa	Plan budżetu po zmianach	Realizacja planu finansowego MOPS					
			Zadania własne	Zadania własne – dofinansowanie z budżetu Wojewody	Zadanie zlecone – dotacja z budżetu Wojewody	Inne	Razem	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
85195	Pozostała działalność – świadczeniobiorcy inni niż ubezpieczeni	144,00	—	—	143,95	—	143,95	99,97
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	3.000,00	---	---	---	---	---	0
85202	Domy pomocy społecznej	187.720,00	187.696,84	—	—	—	187.696,84	99,99
85204	Rodziny zastępcze	3.000,00	926,00	---	---	---	926,00	30,87
85212	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	2.196.003,00	—	—	2.153.485,85	—	2.153.485,85	98,06
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	19.065,00	---	8.952,30	7.300,80	—	16.253,10	85,25
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	99.978,46	80.099,01	15.817,83	—	—	95.916,84	95,94
85216	Zasiłki stałe	139.150,00	---	113.366,70	—	—	113.366,70	81,47
85219	Ośrodek pomocy społecznej	450.480,00	357.690,83	79.989,74	10.600,98	—	448.281,55	99,51
85228	Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze	3.500,00	---	---	2.880,00	---	2.880,00	82,29
85295	Pozostała działalność	152.150,00	44.168,00	89.732,50	16.300,00	—	150.200,50	98,72
85395	Pozostała działalność – EFS	169.695,01	21.784,52	—	—	134.153,33	155.937,85	91,89
Razem		3.423.885,47	692.365,20	307.859,07	2.190.711,58	134.153,33	3.325.089,18	97,11

V. Zadania z obszaru pomocy społecznej

1. Dane statystyczne dotyczące klientów systemu pomocy społecznej w mieście Mszana Dolna

Informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu stanowią dane zebrane na przestrzeni ostatnich kilku lat, co daje możliwość ich porównania.

Tabela nr 9. Liczba osób objętych pomocą finansową i wsparciem socjalnym na przestrzeni lat 2002 – 2012

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2002	397	1678
2003	364	1607
2004	323	1575
2005	328	1518
2006	316	1608
2007	329	1418
2008	241	823
2009	293	1156
2010	349	1425
2011	286	1015
2012	298	1030

Jak przedstawia powyższa w latach 2002 - 2008 liczba osób korzystających z systemu pomocy zmniejszała się. W 2008 r. odnotowano najniższą liczbę zarówno rodzin jak i osób w rodzinach, korzystających z pomocy. Od 2009 r. widoczny jest ponowny wzrost liczby osób i rodzin korzystających z pomocy. Dane za 2012 r. nadal potwierdzają tendencję wzrostową.

Zgodnie z dokumentacją MOPS w 2012 r. po pomoc zwrócili się 24 nowe środowiska. Jest to spowodowane wzrostem cen (żywności, opału, energii, gazu) i niskimi dochodami rodzin, i tym samym obniżaniem się ich statusu życiowego. Tym bardziej, że od wielu lat na tym samym poziomie utrzymywało się kryterium dochodowe na osobę w rodzinie (351,00 zł) i na osobę samotnie gospodarującą (477,00 zł). Wiele rodzin, mimo trudnej sytuacji finansowej, nie zwracało się o udzielenie pomocy ponieważ ich dochody były nieco wyższe od kryterium, a z innych przyczyn (określonych w ustawie o pomocy społecznej) nie pretendowali do uzyskania świadczeń.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom lub rodzinom spełniającym kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej, które od października 2012 r. wynoszą:

– **542,00 zł** dla osoby samotnie gospodarującej,

– **456,00 zł** dla osoby w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj.:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa,

- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności przystosowania się do życia w społeczeństwie młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w przystosowaniu się do życia osób opuszczających zakłady karne,
- alkoholizmu i narkomanii,
- klęski żywiołowej i ekologicznej.

Tabela nr 10. Główne powody udzielania pomocy na przestrzeni lat 2008 – 2012

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej osób korzystających z pomocy	Liczba rodzin					Liczba osób w rodzinach				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Ubóstwo	101	108	123	127	114	314	594	553	406	379
2	Bezrobocie	46	39	53	65	68	142	192	170	209	230
3	Niepełnosprawność	41	61	51	53	52	76	216	106	145	145
4	Długotrwała choroba	30	25	41	83	75	109	81	150	214	211
6	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym:	54	60	68	66	65	233	267	309	313	293
7	Rodziny niepełne	26	29	31	25	29	74	85	95	78	89
8	Rodziny wielodzietne	28	31	37	41	36	159	182	214	236	204
9	Alkoholizm	21	19	27	23	21	61	57	79	50	51
10	Przemoc w rodzinie	7	11	15	14	18	30	46	56	88	49
11	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	2	1	1	1	3	2	1	1	3
12	Zdarzenia losowe	-	-	-	1	1	-	-	-	4	1

W porównaniu do 2011 w roku 2012 nastąpił spadek liczby rodzin (o 13) i osób w rodzinach (o 27) dotkniętych ubóstwem. Na podobnym poziomie utrzymywała się liczba rodzin z problemem bezrobocia, wzrosła liczba osób w tych rodzinach (o 21). Problemy związane z niepełnosprawnością utrzymywały się na tym samym poziomie. Zmniejszyła się liczba rodzin, w których występowała długotrwała choroba (o 8). Na tym samym poziomie notuje się bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych ale nastąpił spadek liczby osób w tych rodzinach (o 20). Na podobnym poziomie utrzymywała się liczba rodzin niepełnych, notuje się jednak wzrost liczby osób w tych rodzinach (o 11). Zmniejszyła się liczba rodzin wielodzietnych (o 5) i osób w tych rodzinach (o 32). Problem alkoholizmu w rodzinach utrzymuje się na podobnym poziomie. Nastąpił niewielki wzrost liczby rodzin (o 4) dotkniętych przemocą przy jednoczesnym znacznym zmniejszeniu liczby osób w tych rodzinach (o 39).

2. Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej

W tabeli nr 11 przedstawiono formy świadczeń finansowych przyznawanych przez MOPS w ramach realizacji zadań zawartych w art. 17 i art. 18 ustawy o pomocy społecznej.

1) Zasiłek stały

W 2012 r. w ramach otrzymanej z budżetu państwa dotacji w wys. **113.366,70 zł** przyznano i wypłacono świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego **27 osobom** posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanej i znacznej oraz osób, które przekroczyły wiek emerytalny (60 r.ż. – kobiety i 65 r.ż. – mężczyźni) i nie posiadają uprawnień do świadczeń emerytalno rentowych (w tym: **15 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 8 osobom ze stopniem znacznym i 4 osobom z tytułu wieku**). Mimo, że w 2012 r. zasiłek ten otrzymały 2 osoby mniej niż w roku poprzednim, to wydatkowano większą kwotę o 10.195,00 zł.

Uzasadnienie: Powyższe spowodowane jest wzrostem kryterium dochodowego i tym samym wzrostem wysokości zasiłków.

2) Zasiłek okresowy

W 2012 r. świadczeniami w postaci zasiłków okresowych objętych było **15 rodzin**, w których żyło **56 osób**. Wydatkowano kwotę ogółem **19.926,84 zł**, z czego środki własne gminy stanowiły kwotę **4.109,00 zł**, a dotacja z budżetu państwa wynosiła **15.817,83 zł**.

Zasiłki okresowe przyznawane były w szczególności z powodu bezrobocia - 8 rodzin (na kwotę 10.988,00 zł); długotrwałej choroby – 5 rodzin (na kwotę 5.389,00 zł) i niepełnosprawności – 2 rodziny (na kwotę 3.550,00 zł) oraz w zw. z wielodzietnością - 2 rodziny.

Średnia kwota świadczenia to 422,00 zł miesięcznie.

Przy wydatkowaniu większej kwoty o 809,00 zł wydano o 4 decyzje mniej niż w 2011 r.

Uzasadnieni: Zasiłek okresowy przysługuje osobom w szczególnych wypadkach. Pomimo wydania mniejszej liczby decyzji skorzystały rodziny o bardzo niskich dochodach, które pretendowały do pozyskania tego rodzaju pomocy.

3) Zasiłek celowy i zasiłek celowy specjalny

Pomoc w formie zasiłków celowych była przyznawana głównie na zakup żywności, lekarstw, odzieży, opału, dofinansowania opłat za media, czynsz oraz zwrot kosztów leczenia.

W 2012 r. pomocą w formie:

– zasiłku celowego objęto **67 rodzin**, w których żyło **331 osób**. Wydano o 10 decyzji więcej, obejmując pomocą więcej o 100 osób w rodzinach niż w 2011 r.

Wydatkowano na ten cel kwotę **74.004,52 zł** - więcej o 12.364,00 zł niż w 2011 r.

– specjalnego zasiłku celowego objęto **39 rodzin**, w których żyły **107 osób**. Objęto pomocą mniej o 14 rodzin i o 36 osób w rodzinach przy wydatkowaniu kwoty mniejszej tylko o 2.240,00 zł.

W 2012 r. wydatkowano kwotę **23.770,00 zł**.

Pośród osób objętych tą pomocą było 16 uczestniczek objętych działaniami projektu systemowego pn. „Program aktywizacji społeczno – zawodowej w Mieście Mszana Dolna”

Łącznie, na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe, wydatkowano środki w wysokości **97.774,52 zł**.

Uzasadnienie:

Do października 2012 r. mniej rodzin zgłaszało się po pomoc ze względu na posiadanie dochodów przekraczających kryterium dochodowe. Po zwiększeniu kryterium liczba osób korzystających z zasiłków zwiększyła się.

Tabela nr 11. Formy udzielonej pomocy finansowej na przestrzeni lat 2008 – 2012

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba wydanych decyzji					Liczba osób w rodzinach					Kwota wydatkowana w złotych				
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
1	Zasiłek stały (osoby z ustaloną grupą niepełnosprawności umiarkowaną lub całkowitą bez podstaw do uzyskania świadczeń emerytaln. – rentowych, po 65 r.ż.)	23	27	27	29	27	36	40	40	45	42	82.760	96.816	105.09 2	103.172	113.366,70
2	Zasiłek okresowy	15	19	20	19	15	44	76	84	83	56	22.393	24.675	27.420	19.118	19.927,84
3	Zasiłek celowy, w tym: - zasiłek celowy - z. celowy specjalny	61 45	113 59	84 50	57 53	67 39	278 107	629 155	385 144	231 143	331 107	<u>69.655</u> 42.182	<u>94.043</u> 59.783	<u>99.590</u> 71.350	61.640 26.010	74.004,52 23.770,00
4	Zasiłek celowy ”Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	40	19	24	15	11	157	73	82	32	25	64.914	32.585	29.205	14.647	14.778,50
5	Dożywianie w stołówkach	46	58	79	59	65	87	115	339	276	318 (w tym: 22 os. z art. 6a)	53.224	63.443	80.507	84.965	115.522 (w tym: 13.569 z art. 6a)
6	Sprawianie pogrzebu	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	2.217	3.692	-	-
7	Domy Pomocy Społecznej	4	4	6	6	7	4	4	6	6	7	65.593	70.233	105.35 7	152.544	187.696,84
8	Składki zdrowotne dla świadczeniobiorców	18	23	23	24	22	18	23	23	27	24	6.610	7.978	8.554	8.218	8.952,30
9	Rodziny zastępcze	-	-	-	-	2	-	-	-	-	6	-	-	-	-	926,00
Kwota wydatkowana łącznie												365.149	391.990	459.417	470.314	558.943,70

4) Zasiłek celowy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ogółem wydano środki w wysokości **14.778,50 zł**, z tego 60% stanowiła dotacja w kwocie **8.867,10 zł** oraz 40% wkład własny w kwocie **5.911,40 zł**. Wydano 4 decyzje mniej, obejmując pomocą mniej o 7 osób w rodzinach, przy wydatkowaniu prawie takiej samej kwoty jak w 2011 r.

Uzasadnienie: Zasiłki celowe na dożywianie udzielone zostały 25 osobom, które spełniały kryterium dochodowe oraz przedstawiły dodatkowe okoliczności (np. znaczna odległość od stołówki, dieta).

5) Dożywianie w stołówkach szkolnych (pełny obiad) w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Wydatki poniesione dożywianie osób w stołówkach wyniosły **115.522,00 zł**, z tego 70% stanowiła dotacja w kwocie **80.865,40 zł** i 30% wkład własny w kwocie **34.656,60 zł**.

W tym dożywianiem objęto 22 dzieci z art. 6a (ze wskazania dyrektorów placówek, z pominięciem wydawania decyzji). Wydano więcej o 6 decyzji, obejmując pomocą większą o 42 liczbę osób w rodzinach. Wydatkowano większe środki o kwotę 30.558,00 zł.

Uzasadnienie: Ogółem wydatkowano środki w wysokości 115.522,00 zł na dożywianie osób w stołówkach. Łączyło się to ze znacznym wzrostem liczby osób objętych dożywianiem, które osiągnęły w 2012 r. liczbę 170 (134 dzieci z decyzji, 22dzieci – bez decyzji, 14 osób dorosłych).

6) Domy pomocy społecznej

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie osób do domu pomocy społecznej o profilu odpowiednim do rodzaju choroby lub zaburzeń osoby.

W 2012 r. w domach pomocy społecznej przebywało **7 osób**, w tym:

- 2 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej,
- 3 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Rabce - Zdroju,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Limanowej,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Szczyrzycu.

MOPS pokrywał odpłatność za ich pobyt w domu pomocy społecznej. Poniesione wydatki wyniosły **187.696,84 zł**. Pełen koszt odpłatności, w zależności od typu domu pomocy społecznej, kształtował się w granicach 2.400,00 zł – 3.000,00 zł. Wydatki poniesione przez MOPS stanowią uzupełnienie odpłatności ponoszonej przez mieszkańców. W stosunku do 2011 r. wydatkowano kwotę większą o 34.153,00 zł.

Uzasadnienie: Powyższe wiąże się ze zwiększeniem w 2012 r. kosztu miesięcznego utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej oraz umieszczenia 1 osoby w DPS od m-ca lutego 2012 r.

7) Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych nakłada na MOPS obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, świadczenie pielęgnacyjne oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W roku 2012 opłacane były składki na ubezpieczenie zdrowotne za **22 osoby** pobierające zasiłek stały (257 świadczeń w ciągu roku). Poniesiono koszty w wysokości **8.952,30 zł**. Wydano o 2 decyzje mniej przy wydatkowaniu większych środków o 734,00 zł.

Ponadto opłacane były składki dla 13 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (156 świadczeń), co zrodziło koszty w wysokości **7.300,80 zł**.

Ogółem na ubezpieczenia zdrowotne wydatkowano kwotę **16.253,10 zł** – środki te pochodziły z budżetu Wojewody Małopolskiego i zabezpieczały miesięczną opłatę składek dla świadczeniobiorców.

Uzasadnienie: Wysokość składki zdrowotnej uzależniona jest od wysokości przyznanych zasiłków.

3. Praca socjalna

Zgodnie z art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiedzialnych ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W porównaniu do 2011 w 2012 r. również nastąpił wzrost pracy. Powodem tego było zgłaszanie się do Ośrodka większej liczby osób przeżywających różnorakie problemy życiowe (nie tylko finansowe). Zapewne wiąże się to ze wzrostem świadomości społecznej i otwieraniem się na zmianę ku poprawie życia coraz większej grupy mieszkańców Mszany Dolnej. Przyczyniają się do tego także działania edukacyjne podejmowane przez MOPS (np. ulotki plakaty w zakresie przemocy, informacje na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej: www.mops.mszana-dolna.pl).

Praca socjalna i/lub poradnictwo podejmowana była praktycznie podczas każdego bezpośredniego kontaktu Pracowników socjalnych z klientami MOPS. W 2012 r. praca socjalna podejmowana była **923 razy**, co łączyło się z wyjściem Pracowników socjalnych w środowiska i/lub pracy z osobami zgłaszającymi się do MOPS. W stosunku do 2011 r. nastąpiło zwiększenie intensywności podejmowania pracy socjalnej o 47 spotkań.

W 2012 r. objęto pomocą i wsparciem **296 środowisk - rodzin (gospodarstw domowych)**, wobec których praca socjalna podejmowana była co najmniej jeden raz. Najczęściej jednak następowały kilkakrotne a nawet kulkunastokrotne spotkania z osobami zwracającymi się o pomoc oraz członkami ich rodzin. Każdy z Pracowników socjalnych miał pod swoją opieką średnio ok. **65 środowisk**.

Ponadto wzrost pracy socjalnej zdeterminowany był działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Grupy robocze Zespołu swoimi działaniami objęły **18 rodzin** znajdujących się w kryzysie, dokonując oceny ich sytuacji. W związku z tym w MOPS odbywały się spotkania z osobami dotkniętymi przemocą jak i z jej sprawcami.

Kolejnym elementem przysparzającym klientów jest funkcjonowanie w MOPS Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą, w którym w 2012 r. Pracownicy socjalni odbyli **99 spotkań z 49 osobami** (w tym 3 dzieci), które korzystając z możliwości intymnej rozmowy zgłaszały się z różnorakimi problemami (nie tylko związanymi z przemocą w rodzinie).

Pracownicy socjalni stosują w swojej pracy metodę indywidualnego przypadku i metodę pracy grupowej oraz wykorzystują następujące narzędzia pracy:

- **Kwestionariusz rodzinnego wywiadu środowiskowego** (wywiad pełny liczy 16 str., wywiad aktualizacyjny liczy 6 str., wywiad alimentacyjny liczy 4 str.) – zawiera informacje nt. sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, mieszkaniowej i finansowej osób zgłaszających się po pomoc.
- **Karta informacyjna** – opisuje skrótowo sytuację osoby / rodziny. Wypełniana jest dla instytucji nie związanych z pomocą społeczną (np. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZUS, Sąd, KRUS).
- **Kontrakt socjalny** - stanowi umowę dwustronną zawieraną przez Pracownika socjalnego z podopiecznymi MOPS w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta.
- **Procedura niebieskiej karty** – przeprowadzana jest w rodzinach, w których zaistniało podejrzenie przemocy.

Uzupełnieniem oferty związanej z pracą socjalną było prowadzenie „banku rzeczy” i „banku pracy”, z których korzystali zarówno mieszkańcy Mszany Dolnej jak i okolicznych miejscowości.

Ze względu na niewystarczające środki finansowe w 2012 r. nie podjęto pracy socjalnej w środowisku lokalnym poprzez organizację imprezy dla dzieci p.n. „Spotkanie ze św. Mikołajem”.

4. Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Wzorem lat ubiegłych w 2012 r. Gmina Miasto Mszana Dolna za pośrednictwem MOPS realizowała rządowy program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wprowadzony ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którego celem jest m.in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich.

Program zakłada zapewnienie dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, a zwłaszcza osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Beneficjentami Programu (gorący posiłek) w 2012 r. były osoby i rodziny, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kwoty kryterium dochodowego.

Na realizację Programu przeznaczono w 2012 r. ogółem **115.522,00 zł**, z czego środki własne gminy stanowiły kwotę **34.656,60 zł**, a dotacja z budżetu państwa **80.865,40 zł** oraz kwota przeznaczona na zasiłki celowe w wys. **14.778,50 zł** z czego środki własne w wys. 5.911,40 zł i środki z budżetu państwa w wys. 8.867,10 zł.

MOPS wykonywał zadania wynikające z realizacji Programu poprzez zapewnienie dożywiania uczniom w szkołach znajdujących się na terenie miasta oraz dzieciom uczęszczającym do przedszkoli. Pomocą w formie gorącego posiłku objęto także osoby dorosłe. Ponadto przyznawane były zasiłki celowe na zakup żywności.

Ogółem pomocą w ramach Programu objęto: **195 mieszkańców** miasta Mszana Dolna, którzy skorzystali z następujących form wsparcia w tym zakresie:

- dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych i przedszkolnych – **134 dzieci**,
- dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych w ramach art. 6a ustawy (ze wskazania dyrektorów szkół i przedszkoli dzieci znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, a nie spełniających kryteriów ustawy) – **22 dzieci**,
- dożywianie dorosłych w stołówkach szkolnych – **14 osób** (w tym 1 osoba w podeszłym wieku),
- zasiłki celowe na zakup żywności (wydano 11 decyzji), pomocą obejmując **25 osób** (w tym 2 osoby w podeszłym wieku).

W 2012 r. MOPS podpisał umowy na dożywianie dzieci z instytucjami przedstawionymi w poniższej tabeli.

Tabela nr 12. Dożywianie w stołówkach szkolnych / przedszkolnych w 2012 r.

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa instytucji</i>	<i>Liczba osób dożywianych</i>
1	Zespół Szkół Miejskich Nr 1	73
2	Zespół Szkół Miejskich Nr 2	61
3	Zespół Szkół Nr 1	3
4	Przedszkole Nr 1	3
5	Przedszkole Nr 2	8
6	Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi	8
Razem		156

5. Realizacja pozostałych zadań z zakresu pomocy społecznej

1) Współpraca z Klubami wolontariatu młodzieżowego

MOPS nieprzerwanie podejmuje współpracę z Klubami wolontariatu młodzieżowego, na podstawie zawieranych corocznie porozumień o współpracy ze Stowarzyszeniem SURSUM CORDA w ramach realizacji projektu pn. "Wolontariat - pomagam, bo lubię". Kluby wolontariatu młodzieżowego lokują się przy:

- 1) Zespole Szkół Techniczno - Informatycznych ul. Starowiejska 4,
- 2) Zespole Szkół Nr 1 ul. Matejki 11
- 3) Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Ogrodowa 2,
- 4) Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym ul. Fabryczna 3.

Młodzież (9 osób) zrzeszona w Klubach współpracuje z Pracownikami socjalnymi, poprzez których w 2012 r. swoim działaniem pomocowym objęła 4 środowiska osób starszych, chorych i samotnych.

Pomoc wolontariuszy realizowana jest poprzez odwiedziny w środowiskach i wykonywanie przez nich czynności życia codziennego u podopiecznych (sprzątanie, zakupy, płacenie rachunków, zakup leków itp.). Częstotliwość wizyt w środowisku uzależniona jest od potrzeb danego środowiska, średnio następuje dwa razy w tygodniu.

2) Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

Nadal podejmowana była współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Limanowej m.in. w zakresie umożliwiania osobom odbywania stażu, który w 2012 r. podejmowała 1 osoba, która zatrudniona została na stanowisku: pracownik socjalny w pełnym wymiarze czasu pracy. Stanowi to niezwykle istotny element wsparcia pracowników MOPS.

W 2012 r. kontynuowana była współpraca MOPS z PUP w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Dzięki wdrożeniu systemu „SEPI” (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna) współpraca obejmowała m.in. wymianę informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy, przekazywanie informacji o ofertach pracy, usługach i programach realizowanych na rzecz beneficjentów MOPS i PUP, wykorzystanie gromadzonych informacji o beneficjentach obu instytucji.

VI. Realizacja zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2012 r. na bazie MOPS kontynuował pracę **Zespół do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie** powołany Zarządzeniem Nr 401/2010 Burmistrza Miasta Mszana Dolna z dnia 5 lutego 2010 r.

W skład Zespołu wchodzi 17 osób, w tym: Pracownicy socjalni MOPS, pedagodzy szkół, psycholog MOW, Kierownik referatu kryminalnego Komisariatu Policji - przedstawiciel MKRPA, pedagog PK-I, pielęgniarki środowiskowe SP ZOZ w Mszanie Dolnej, ksiądz proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Michała Archanioła, kuratorzy sądowi.

Celem Zespołu jest podejmowanie zintegrowanych działań ku rozwiązywaniu problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinach. W 2012 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu oraz 30 spotkań Grup roboczych w sprawie założonych Niebieskich Kart w odniesieniu do osób dotkniętych przemocą i sprawców przemocy - mieszkańców miasta.

W 2012 r. MOPS nie dążył do pozyskania środków finansowych z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego przeznaczonych na działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Wytyczne Wojewody Małopolskiego w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jednak zostały częściowo zrealizowane i tak:

1. Na bazie MOPS funkcjonował **Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą**, gdzie 2 razy w tygodniu (wtorek i czwartek) pełnili dyżury Pracownicy socjalni w godz. 14.00 – 17.00. W 2012 r. Pracownicy odbyli 99 spotkań z 49 osobami zgłaszającymi różnorakie problemy życiowe. Od czerwca do listopada 2012 r. 1 raz w tygodniu dyżury podejmował psycholog (w ramach współpracy MOPS z Burem Inicjatyw Społecznych), który objął pomocą 15 osób dotkniętych przemocą.

2. W ramach Umowy partnerskiej z **Fundacją Biuro Inicjatyw Społecznych** odbywała się realizacja projektu „*Skuteczne instytucje – bezpieczna rodzina. Rozwój wiedzy, umiejętności i współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście Mszana Dolna*”, który realizowany był od kwietnia do listopada 2012 r. W ramach projektu prowadzone były następujące działania:

– **Cykl szkoleniowo – warsztatowy „ABC skutecznego przeciwdziałania przemocy”** – w okresie od kwietnia do listopada odbyło się 11 spotkań (71 h) – 5 dni warsztaty (5x5h) i 6 dni szkoleń (1x6h i 5x8h). Zajęcia odbywały się co 4 tyg. i skierowane były do 16 przedstawicieli 8 podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie miasta Mszana Dolna. Zajęcia służyły rozwijaniu i wzmacnianiu współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy, wypracowaniu płaszczyzny współpracy i projektowaniu wspólnych działań.

Zakres tematyczny szkoleń specjalistycznych:

- prawne aspekty przeciwdziałania przemocy – 1 dzień,
- rozpoznawanie przemocy i pomoc ofiarom przemocy – 2 dni
- przemoc wobec dziecka – rozpoznawanie przemocy i interwencja – 2 dni,
- praca z trudnym klientem – stres i wypalenie zawodowe -1 dzień.

Zakres tematyczny zajęć warsztatowych:

- zaprojektowanie i przeprowadzenie diagnozy problemu przemocy w rodzinie oraz środowisku lokalnym – badanie opinii mieszkańców,
- przygotowanie projektu poradnika dot. problemu przemocy w rodzinie (podstawowe informacje nt. przemocy, możliwości uzyskania pomocy, wskazówki jak można chronić się przed przemocą) oraz ulotki (hasłowe informacje na temat przemocy, adresy instytucji pomocowych),
- opracowanie programu pikniku informacyjnego skierowanego do mieszkańców,
- przygotowanie planu działań dotyczącego dalszej współpracy na rok 2013.

W wyniku przeprowadzonych zajęć powstał poradnik dotyczący problemu przemocy (500 egzemplarzy), ulotka informacyjna (1000 egzemplarzy).

– **Doradztwo specjalistyczne** – praca psychologa odbywała się od czerwca do listopada 2012 r. na bazie Punktu Informacji w MOPS w liczbie 60h. Objętych pomocą psychologiczną zostało 15 mieszkańców miasta, w rekrutacji których uczestniczyli Pracownicy socjalni mający rozeznanie w środowiskach i problemach rodzin.

– **Piknik Informacyjny** – realizacja działania odbyła się w dniu 14 października 2012 r. w hali sportowej ZSM Nr 1 w Mszanie Dolnej.

Za organizację odpowiadali uczestnicy Cyklu szkoleniowo – warsztatowego „ABC skutecznego przeciwdziałania przemocy”.

3. W ramach umowy partnerskiej ze **Stowarzyszeniem Piękna Ziemia Gorczańska** na rzecz

rozwiązywania problemów społecznych i rozwoju zasobów ludzkich, od stycznia do kwietnia 2012 r. odbywała się kontynuacja projektu „*Kobietą być*”, który miał na celu pracę z kobietami doświadczającymi przemocy (w przeszłości i aktualnie). Działaniami projektu objęto 6 mieszkanek miasta.

VII. Realizacja projektu systemowego pn. „Program aktywizacji społeczno – zawodowej w Mieście Mszana Dolna”

1. Podsumowanie realizacji działań projektowych

W latach 2008 – 2012 MOPS realizował projekt systemowy pod nazwą „Program aktywizacji społeczno – zawodowej w Mieście Mszana Dolna”. Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, priorytet VII- Promocja integracji społecznej, działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Projekt stanowił dodatkową ofertę pomocową dla osób korzystających ze wsparcia MOPS. Ubiegłoroczny projekt realizowany był w czasie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. Działania projektu opierały się na intensywnej pracy socjalnej wobec 16 Beneficjentek Ostatecznych projektu (BO). Wzorem lat ubiegłych z BO zostały wypracowane i zawarte kontrakty socjalne, które stanowiły drogę ku osiągnięciu bardziej wydajnych działań w kierunku ich usamodzielnienia i aktywizacji na rynku pracy.

Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej. Osiągnięcie celu głównego umożliwiło wdrożenie następujących celów szczegółowych: zwiększenie odpowiedzialności za własne decyzje i życie zawodowe, zwiększenie zdolności komunikacyjnych, poznanie technik informacyjno – komunikacyjnych, poprawa własnego wizerunku, wzmocnienie poczucia własnej wartości, rozpoznanie predyspozycji zawodowych, zdobycie umiejętności sprawnego poruszania się na rynku pracy i zwiększenie szans powrotu na rynek pracy.

Rekrutacja do projektów uwzględniała zasadę równych szans, w tym płci. Podejmowano także działania równościowe poprzez koncentrowanie się nie tylko na osobach znajdujących się w gorszym położeniu socjalnym a także poprzez komunikowanie równości w innych wymiarach. Rekrutacja poprzedzona była zamieszczaniem stosownych informacji na stronach internetowych MOPS i Urzędu Miasta, w prasie lokalnej oraz poprzez kolportaż plakatów i ulotek. Pracownicy socjalni prowadzili także działania informacyjne wśród osób korzystających ze świadczeń systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. Na podstawie wywiadu środowiskowego i diagnozy potrzeb oraz ankiety rekrutacyjnej przyjmowano kolejne osoby, które jednocześnie wyraziły aprobatę udziału w projekcie w poszczególnych latach.

W latach 2008 – 2009 w ramach aktywizacji zawodowej BO projektu, poza szkoleniami prowadzonymi przez doradcę zawodowego (szkolenia indywidualne i grupowe obejmujące diagnozę potencjału zawodowego, naukę aktywnego poszukiwania pracy, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, sporządzenie przykładowych dokumentów aplikacyjnych), wzięli udział w kursach zawodowych:

- sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i komputera
- kurs komputerowy

- kurs fryzjerski.

W ramach **aktywizacji społecznej** odbywało się psychologiczne poradnictwo indywidualne i grupowe w zakresie podnoszenia kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy. Poradnictwo obejmowało takie elementy jak: nauka komunikacji interpersonalnej, trening asertywności, wzmocnienie poczucia własnej wartości i wzrost samooceny, nauka rozwiązywania konfliktów, radzenie sobie ze stresem, wyrażanie własnych opinii.

W obszarze **aktywizacji zdrowotnej** – wszyscy BO objęci byli badaniami profilaktycznymi przez lekarza medycyny pracy (w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia).

W **2010 r.** projektem objęto 18 BO, z których 12 stanowiły osoby dorosłe, a 6 osoby w wieku 15-18 lat. W pracy z BO szczególny nacisk położono na trening umiejętności społecznych. Działania projektu w większości zostały zrealizowane zgodnie z założeniami zawartymi we wniosku o dofinansowanie i objęły trzy moduły.

Moduł I – Trening umiejętności społecznych i osobowych

Ważnym elementem były tu zajęcia, które miały na celu wypracowanie u BO nawyków dbania o własny organizm i jego kondycję (np. poprzez umożliwienie korzystania z basenu i ew. nauki pływania). Wszyscy BO objęci zostali profilaktycznym badaniem lekarskim. W ramach zajęć indywidualnych i grupowych prowadzonych przez psychologa/pedagoga, podjęte były następujące działania:

- trening inteligencji emocjonalnej: zrozumieć siebie, poznać siebie, samokontrola procesów emocjonalnych – radzenie sobie ze stresem,
- trening umiejętności osobowych i społecznych: kreatywne myślenie i motywacja w sytuacji zmian losowych, elementarne zagadnienia edukacji prozdrowotnej, alfabetyzacja cyfrowa – podstawy obsługi komputera, podstawy zachowań asertywnych w komunikacji międzyludzkiej.

Moduł II – Preorientacja zawodowa

W ramach instrumentu aktywizacji zawodowej odbyły się zajęcia prowadzone przez doradcę zawodowego, w ramach których odbywało się:

- przygotowanie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego,
- efektywne poszukiwanie pracy (przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, rozmowy kwalifikacyjnej i in.),
- wykorzystanie Internetu w sprawnym poruszaniu się na rynku pracy,
- kobieta/mężczyzna w biznesie - praktyczne aspekty własnego wizerunku, zasady właściwej autoprezentacji.

Moduł III – Alternatywne formy spędzania czasu wolnego

Działania tego modułu koncentrowały się na młodzieży dając im, poza możliwością aktywnego spędzenia czasu wolnego, możliwość rozwoju osobistego oraz talentów i zainteresowań.

Celem działań było również przeszkolenie BO do roli wolontariusza oraz motywowanie do wykorzystania nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce. Szkolenie młodzieży odbyło się podczas pięciodniowego pobytu w Pensjonacie Rehabilitacyjno – Rekreacyjnym „ZAGÓRZANKA” w okresie 9 – 13 lipca 2010 r. Poza zdobyciem wiedzy i umiejętności, kilkudniowy pobyt młodzieży poza domem stanowił atrakcyjną namiastkę wyjazdu wakacyjnego, na co, niektóre rodziny BO, nie mogły sobie pozwolić ze względu na trudną sytuację materialną.

Zajęcia zawierały w sobie następujące elementy:

- szkolenie BHP,
- trening psychologiczno-społeczny (w tym: etyka w wolontariacie, rozmowa z chorym - symulacje, asertywność, zajęcia antystresowe),
- szkolenie medyczne (opieka pielęgnacyjna – symulacje),
- szkolenie sprawnościowe (techniki obezwładniania i samoobrony).

W 2011 r. działania projektu zostały skierowane do 24 BO i podzielone na dwa moduły:
Moduł I – Trening umiejętności społeczno - osobowych i preorientacja zawodowa (grupa 17 BO)
Moduł II V Alternatywne formy spędzania czasu wolnego (grupa 7 BO)

W ramach zawartych kontraktów socjalnych zastosowano instrument aktywizacji zawodowej, społecznej oraz zdrowotnej.

MODUŁ I - Trening umiejętności społeczno-osobowych i preorientacja zawodowa obejmował następujące zajęcia:

1. Zrozumieć siebie – poznać siebie zajęcia grupowe z psychologiem.
2. Samokontrola procesów emocjonalnych.
3. Kreatywne myślenie i motywacja w sytuacji zmian losowych.
4. Elementarne zagadnienia edukacji prozdrowotnej.
5. Alfabetyzacja cyfrowa – podstawy obsługi komputera.
6. Ekonomia społeczna – przejawem lokalnych inicjatyw przedsiębiorczych, szansą dla aktywnych.
7. Kobieta/mężczyzna w biznesie – praktyczne aspekty własnego wizerunku oraz zasady właściwej autoprezentacji.
8. Przygotowanie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego.
9. Efektywne poszukiwanie pracy.
10. Wykorzystanie Internetu w sprawnym poruszaniu się na rynku pracy.

MODUŁ II - Alternatywne formy spędzania czasu wolnego

Realizacja Modułu odbyła się podczas zorganizowanego wyjazdu w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym „Rożnów”. W czasie 4 dni odbyły się zajęcia z zakresu:

1. Współczesne zasady funkcjonowania człowieka w świecie (zajęcia z psychologiem).
2. Sztuka poszukiwania pracy.
3. Planowanie rozwoju zawodowego (zajęcia z doradcą zawodowym).
4. Patologie społeczne – warsztaty ze specjalistą.
5. Wspieranie i wzmacnianie motywacji - zwiększanie samodzielności.
6. Asertywność.
7. Propagowanie zdrowego stylu życia (warsztaty i pogadanki).
8. Techniki dbania o własny wizerunek.

Wszyscy BO otrzymali karnety na basen lub/i grotę solną oraz wykonali badania lekarskie w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia lub/i zweryfikowania stanu zdrowia.

Udział w realizowanym projekcie umożliwił integrację BO ze środowiskiem społecznym, dawał szansę zaspokojenia niezbędnych potrzeb i stworzył możliwość rozwoju osobistego. Działania zawarte w projekcie przyczyniły się do wsparcia mobilności osób bezrobotnych, pozwalając na przezwyciężenie indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy.

W 2012 r. grupa 16 BO została objęta dwoma modułami:

Moduł I – Trening umiejętności społeczno - osobowych i preorientacja zawodowa – uczestniczyło do 10 BO. Jego realizacja trwała od kwietnia do września 2012 r. i obejmowała:

- **Aktywizacja społeczna** - psychologiczne poradnictwo w zakresie (Sztuka poszukiwania pracy, Trening rozmów kwalifikacyjnych, Sytuacja na lokalnym rynku pracy – moje silne i słabe strony)
- **Aktywizacja zawodowa** – zajęcia z doradcą zawodowym o następującej tematyce (Samokontrola procesów emocjonalnych, Twórcze rozwiązywanie problemów, Kreowanie własnego wizerunku, Strategia osiągania celów życiowych, Zarządzanie sobą w czasie i organizowanie przestrzeni życiowej).

Zarówno zajęcia z doradcą zawodowym jak również z psychologiem miały charakter grupowy oraz indywidualny.

- **16-godzinny kurs 1-szej pomocy przedmedycznej** – w ramach, którego zostały ujęte następujące elementy: Wprowadzenie do kursu pierwszej pomocy, Kolejność czynności ratunkowych - łańcuch ratowniczy, Kontrola funkcji życiowych, Utrata przytomności,

Układ oddechowy i krążenia, Zatrzymania oddechu i krążenia, Resuscytacja, Korzystanie z defibrylatora, Urazy czaszkowo-mózgowe, padaczka, Przegrzanie i wychłodzenie organizmu, Zaburzenia oddechu, Astma, Zawał serca, Apopleksja (udar mózgu), Porażenie prądem elektrycznym, Krwotoki, wstrząs, Urazy brzucha, Opatrywanie ran, ciała obce w ranach, Oparzenia, Odmrożenia, Zatrucia, Złamania kości, Wypadki drogowe.

Kurs ukończyło 6 BO co zostało potwierdzone stosownym zaświadczeniem.

- **Kurs rękodzieła artystycznego** – podczas 30-godzinnych zajęć BO uczyły się wykonywania drobnych elementów dekoracyjnych, nauki techniki decoupage, wykonywanie dekoracji plecionki lub kompozycji florystycznych, wykonywania maskotki, szycie ręczne korpusu lalki, ubranek i bucików lalek.

Po zakończeniu Kursu zorganizowano na Sali narad Urzędu Miasta w Mszanie Dolnej wystawę wykonanych prac a na sesji RM 26.09.2012 r. 2 BO przedstawiły ideę Kursu.

Moduł II – Alternatywne formy spędzania czasu wolnego – działaniami objęto 8 BO w czasie od września do listopada 2012 r. Działania zostały zapoczątkowane

- 110 godzinnym szkoleniem w zawodzie "**Opiekun osoby starszej, chorej i niepełnosprawnej**" – odbyły się **40-godz. zajęcia teoretyczne** (w tym zajęcia z 1-szej pomocy przedmedycznej). Zakres tematyczny szkolenia teoretycznego obejmował: I moduł: Sytuacje zagrażające życiu. Ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku. Sposoby ewakuacji w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia. Ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy. Udzielanie pierwszej pomocy osobom nieprzytomnym. Pierwsza pomoc w zatrzymaniu oddechu - resuscytacja. Zakrzuszenie. Omdlenie. Atak serca. Epilepsja. Krwotok zewnętrzny i wewnętrzny. Oparzenia i odmrożenia. Urazy kręgosłupa. Urazy brzucha i klatki piersiowej. II moduł: Rola i zadania opiekuna osób starszych. Wzrost samoświadomości i postawy komunikacji. Psychologiczne aspekty funkcjonowania osób starszych. Starość jako etap rozwoju. Jakość życia osób w podeszłym wieku i ich postawy wobec własnej starości. Organizacja czasu wolnego osobom starszym. III moduł: Starzenie się - fizjologia starości (problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne). Pielęgnacja i higiena osób starszych chorych (zabiegi pielęgnacyjne). Specyfika przebiegu schorzeń podeszłego wieku (wybrane schorzenia: Parkinson, Alzheimer, cukrzyca, zwyrodnienia stawów, demencje starcze). Wiadomości o lekach. Dietetyka i żywienie jako profilaktyka zdrowia. IV moduł: Specyfika działania opiekuńczo-rehabilitacyjnego u osób w wieku podeszłym. Usprawnianie osób starszych na tle ogólnych problemów geriatricznych. Charakterystyka zmian zachodzących w układzie ruchu (problemy wynikające z unieruchomienia, problemy samoobsługi). Elementy rehabilitacji, przykładowe ćwiczenia (jak zapobiegać odleżynom oraz skutkom długotrwałego unieruchomienia, utrzymanie aktywności, sprawności fizycznej). V moduł – stanowiły **70-godz. zajęcia praktyczne**, które odbyły się w Domu Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej.
- **Aktywizacja zawodowa** – zajęcia grupowe z doradcą zawodowym w kierunku samozatrudnienia (Praca na etacie a praca na własny rachunek – charakterystyka i analiza SWOT, Określenie poziomu umiejętności i prowadzenia działalności gospodarczej, Zasady oraz warunki uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej, Biznes plan – teoria i praktyka gospodarcza, Źródła finansowania inwestycji biznesowych – czyli jak, gdzie, kiedy po dotację
- **Aktywizacja społeczna** – zajęcia grupowe z psychologiem (tematyka tożsama z Modułem I).

Wszystkie BO projektu otrzymały wsparcie finansowe w formie zasiłków celowych lub celowych specjalnych.

W czasie realizacji projektu prowadzone były działania promocyjne poprzez bieżące informowanie społeczności lokalnej o podejmowanych zadaniach poprzez kolportaż plakatów i ulotek, publikacje artykułów informacyjnych w prasie lokalnej, umieszczanie informacji w gablocie informacyjnej oraz na stronie internetowej MOPS i Urzędu Miasta. Promocję projektu stanowiły również spotkania podsumowujące realizację działań projektowych w poszczególnych latach. W dniu 03.12.2012 r. spotkaniem podsumowującym zwieńczono realizację projektu. Wzięły w nim udział

BO projektu, zespół projektowy oraz zaproszeni goście, którzy otrzymali informację o realizacji projektów od 2008 do 2012 r.

Od początku realizacji projektu działaniami i wsparciem objęto łącznie 65 Beneficjentów Ostatecznych, co w kolejnych latach rozkładało się następująco:

- 2008 r. – 6 BO
- 2009 r. - 10 BO (w tym 5 BO kontynuujących)
- 2010 r. - 18 BO
- 2011 r. - 24 BO
- 2012 r. - 16 BO (w tym 4 BO, które powróciły do projektu).

Z pośród grupy 65 BO projektu, które skorzystały z tej formy pomocy, **aktualnie pracę podejmuje 8 osób (umowa o pracę)** w tym 1 osoba za granicą kraju, a **10 osób pracuje dorywczo**, zaś 4 osoby nadal podejmują naukę.

2. Finansowanie działań projektowych

W ramach spisanych kontraktów socjalnych i wyasygnowanych środków własnych, 16 BO projektu realizowanego w 2012 r. udzielano dodatkowego wsparcia (zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne) z przeznaczeniem m.in. na refundację kosztów związanych z udziałem w projekcie. Kwota wkładu własnego wynosiła **21.784,52 zł** a całkowita wartość projektu w 2012 r. wyniosła **155.937,85 zł**. Szczegóły budżetu zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela nr 13. Składniki budżetu projektu systemowego realizowanego w 2012 r.

<i>Nr zadania</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Kwota wydatkowana w złotych</i>
Zadanie 1	Aktywna integracja	41.399,00
Zadanie 2	Praca socjalna	41.871,09
Zadanie 3	Wkład własny – zasiłki celowe/celowe specjalne	21.784,52
Zadanie 4	38.545,14	38.545,14
<i>Koszty pośrednie</i>		12.338,10
<i>Łączna wartość projektu</i>		155.937,85

Projekt systemowy „Program aktywizacji społeczno – zawodowej w Mieście Mszana Dolna” realizowany był w trzech odsłonach, co łączyło się z trzykrotnym pozyskiwaniem środków na jego realizację z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.

Po raz pierwszy projekt realizowany był w okresie od **15.08.2008 r. – 31.12.2008 r.**

Koszt realizacji ogółem wyniósł **31.171,58 zł**, z czego:

27.874,59 zł - dotacja z UE

3.296,99 zł - wkład własny.

Kolejny projekt zawarł się w czasie od **01.01.2009 r. – 31.12.2009 r.**

Koszt realizacji ogółem wyniósł **95.945,22 zł**, z czego:

85.870,98 - dotacja UE

10.074,24 - wkład własny

Trzecia odsłona projektu zawarła się w czasie od **01.01.2010 r. – 31.12.2012 r.**

Koszt realizacji ogółem wyniósł **476.697,75 zł**, z czego:

410.103,07 - dotacja z UE

66.594,68 - wkład własny

W rozbiciu na trzy lata:

2010	2011	2012
124.597,22 - dotacja z EFS 20.232,75- wkład własny	151.352,52 - dotacja z EFS 24.577,41 - wkład własny	134.153,33 - dotacja z EFS 21.784,52 - wkład własny
-----	-----	-----
144.829,97 - ogółem	175.929,93 - ogółem	155.937,85 - ogółem

Ogółem zrealizowane wydatki w latach 2008 – 2012 to kwota **603.814,55 zł**, z czego:

523.848,64 - dotacja z UE

79.965,91 - wkład własny.

VIII. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o **świadczeniach rodzinnych** (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, które w 2012 r. obejmowały:

1. Zasiłek rodzinny i dodatki.
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. „becikowe”).
3. Świadczenia opiekuńcze.
4. Składki na ubezpieczenia.
5. Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Do w/w świadczeń uprawnione są rodziny, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w cyt. ustawie, które od 1 listopada 2012 r. wynosiło:

- 1) **539,00 zł** - dochód rodziny w przeliczeniu na jedną osobę lub dochód osoby uczącej się nie może przekraczać cyt. kwoty netto miesięcznie,
- 2) **623,00 zł** - próg dochodowy jest podniesiony do tej kwoty netto miesięcznie w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

1. Zasiłek rodzinny i dodatki

Zasiłek rodzinny ma charakter powszechnego świadczenia socjalnego, kierowanego do wszystkich rodzin, których dochód nie przekracza w/w kryterium. Wysokość miesięcznego zasiłku rodzinnego wynosi:

- 77,00 zł na dziecko do 5 r. ż.
- 106,00 zł na dziecko do 18 r. ż.
- 115,00 zł na dziecko powyżej 18 r. ż. do 24 r. ż.

Tabela nr 14. Dodatki do zasiłku rodzinnego wypłacone w 2012 r.

<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj dodatku</i>	<i>Kwota w złotych</i>	<i>Wypłacane</i>
1	Z tytułu urodzenia dziecka	1000,00	jednorazowo
2	Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00	miesięcznie
3	Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	170,00 lub 250,00	miesięcznie
4	Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia przez dziecko 5 lat	60,00	miesięcznie
5	Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	80,00	miesięcznie
6	Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	100,00	jednorazowo
7	Z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania i mieszkające w bursie, internacie lub na stacji, który jest wypłacany przez 10 miesięcy (od września do czerwca)	90,00	miesięcznie
8	Na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – wypłacany przez 10 miesięcy (od września do czerwca)	50,00	miesięcznie
9	Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00	miesięcznie

Tabela nr 15. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2010 – 2012

<i>Zasiłki rodzinne i dodatki</i>	<i>2010</i>		<i>2011</i>		<i>2012</i>	
	<i>Liczba świadcz.</i>	<i>Kwota</i>	<i>Liczba świadcz.</i>	<i>Kwota</i>	<i>Liczba świadcz.</i>	<i>Kwota</i>
1. Zasiłki rodzinne	10690	913.462,00	10040	856.262,00	9064	796.906,00
2. Dodatki do zasiłków – z tytułu:					3715	470.971,00
2.1. Urodzenia dziecka	70	70.000,00	37	37.000,00	27	27.000,00
2.2. Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	515	199.108,00	502	197.219,00	389	151.121,00
2.3. Samotnego wychowywania dziecka	358	61.820,00	294	50.940,00	268	47.000,00
2.4. Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym:	385	29.140,00	357	27.040,00	344	26.060,00
2.4.1. Kształc. i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	83	4.980,00	76	4.560,00	73	4.380,00
2.4.2. Kształc. i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	302	24.160,00	281	22.480,00	271	21.680,00

2.5. Rozpoczęcia roku szkolnego	628	62.800,00	609	60.900,00	552	55.200,00
2.6. Podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	449	30.050,00	423	26.790,00	363	22.830,00
2.6.1. Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	190	17.100,00	141	12.690,00	117	10.530,00
2.6.2. Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	259	12.950,00	282	14.100,00	246	12.300,00
2.7. Wychowywania w rodzinie wielodzietnej	2080	166.400,00	1969	157.520,00	1772	141.760,00
3. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”	111	111.000,00	72	72.000,00	84	84.000,00
4. Zasiłki pielęgnacyjne	1734	265.302,00	1739	266.067,00	1725	263.925,00
5. Świadczenia pielęgnacyjne	223	114.695,00	417	212.490,00	570	293.939,00
Razem (w.1+w.2+w.3+w.4+w.5)	17243	2.023777,00	16459	1.964228,00	15158	1.909.741,00

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. „becikowe”)

W 2012 r. odnotowano większą liczbę urodzeń w porównaniu do 2011 r. co uwidacznia się w większej o 12 liczbie wydanych świadczeń. Wydatkowano większe środki finansowe na ten cel o 12 000,00 zł.

3. Świadczenia opiekuńcze

Do świadczeń opiekuńczych zalicza się zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne, które są wypłacane niezależnie od dochodu w rodzinie.

1) Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

2) Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przyznawane jest osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.) na których:

- ciąży obowiązek alimentacyjny (rodzice dziecka, krewni w linii prostej, rodzeństwo, rodzina

- zastępcza spokrewniona z dzieckiem), a także:
- opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba, która opiekując się dzieckiem wystąpiła do sądu o przysposobienie tego dziecka), który rezygnuje z pracy zawodowej, by opiekować się dzieckiem niepełnosprawnym wymagającym szczególnej opieki, łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki, lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, lub:
- w związku z opieką nad dorosłą osobą niepełnosprawną w stopniu znaczącym, wobec której opiekun rezygnujący z pracy jest zobowiązany do alimentacji.

Wzrost liczby świadczeń pielęgnacyjnych w 2012 r. wynika przede wszystkim z większej liczby osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (rozszerzono krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, np. na osobę pozostającą w związku małżeńskim) oraz braku kryterium dochodowego.

Tabela nr 17. Wysokość zasiłku i świadczenia pielęgnacyjnego

<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj zasiłku</i>	<i>Kwota w zł</i>	<i>Wypłacane</i>
1	Zasiłek pielęgnacyjny	153,00	miesięcznie
2	Świadczenie pielęgnacyjne	520,00	miesięcznie

4. Składki na ubezpieczenia

Opłacane są następujące składki: na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenia zdrowotne.

- 1) **Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nie składkowego).
- 2) **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2012 r. składki emerytalne i rentowe zdrowotne były opłacane za **36 osób** pobierających świadczenia pielęgnacyjne (w liczbie 374 świadczeń), na kwotę **52.186,00 zł**.

5. Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne

W 2012 r. MOPS realizował rządowy program wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Osoby mające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości 100,00 zł miesięcznie. Łącznie wypłacono 163 świadczenia na kwotę 16.300,00 zł.

6. Podsumowanie

W 2012 r. zostały wypłacone świadczenia mniejsze w porównaniu do 2011 r. o kwotę **54.487,00 zł**, w liczbie mniejszej o **1.301** świadczenia. Miały na to wpływ następujące czynniki:

1. Do dnia 31 października 2012 r. obowiązywało kryterium dochodowe na poziomie określonym w 2004 r. Od dnia 1 listopada 2012 r. nastąpił wzrost wysokości kryterium dochodowego.
2. Poprawa sytuacji materialnej społeczeństwa (podstawą ustalania uprawnień w 2012 r. był dochód z 2011 r.).
3. Spadek ogólnej liczby dzieci w wieku uprawniającym do zasiłku rodzinnego (zmniejszenie dotyczy starszych roczników dzieci).
4. Migracja zarobkowa do krajów UE i korzystanie w nich ze świadczeń rodzinnych.
5. Mniejsza liczba urodzeń dzieci w 2012 r. w porównaniu z rokiem 2011.

IX. Realizacja zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego

Zadanie jest realizowane przez MOPS w Mszanie Dolnej od dnia 1 października 2008 r. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.).

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa w sytuacji, gdy dłużnicy nie wywiązują się z obowiązku alimentacyjnego względem swoich dzieci.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725,00 zł**.

Tabela nr 18. Zadania związane z wypłacaniem funduszu alimentacyjnego na przestrzeni lat 2010 – 2012

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba		
		2010 r.	2011 r.	2012 r.
1	Wnioski zarejestrowane	19	19	19
2	Osoby uprawnione	33	29	26
3	Decyzje odmowne	0	0	1
4	Wniesione odwołania	0	0	0
5	Decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego	0	0	0

Tabela nr 19. Kwota wypłaconego funduszu alimentacyjnego na przestrzeni lat 2009 – 2012

Lata	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Miesiące	I – XII	I – XII	I – XII	I - XII
Kwota w złotych	107.008,00	145.270,64	133.800,00	131.898,00
Liczba świadczeń	303	395	347	316

W porównaniu do roku poprzedniego w 2012 r. nastąpił spadek liczby świadczeń oraz zmniejszyła się ogólna kwota wypłaconych świadczeń. Ta sytuacja spowodowana została zmianą miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy oraz niespełnieniem kryterium dochodowego, czego konsekwencją było wydanie decyzji odmownej.

Tabela nr 20. Postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na przestrzeni lat 2010 -2012

Lp.	Organ właściwy wierzyciela	Liczba spraw		
		2010 r.	2011 r.	2012 r.
1	Sprawy zarejestrowane	20	20	19
2	Wnioski o prowadzenie postępowań i przeprowadzenie wywiadów z dłużnikami	10	10	10
3	Decyzje orzekające o obowiązku zwrotu świadczeń z FA	2	34	3
4	Upomnienia	-	-	17
5	Tytuły wykonawcze	-	-	17
Organ właściwy dłużnika				
4	Sprawy zarejestrowane	19	19	20
5	Wywiady z dłużnikami	12	7	7
6	Wnioski do prokuratury	7	8	4
7	Wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	7	8	zabrane
8	Wnioski do PUP o aktywizację zawodową	-	-	5
9	Decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	-	-	5
10	Zgon dłużnika lub ustalanie adresu	-	4	3

Urząd Miasta w Mszanie Dolnej jest zarówno organem właściwym wierzyciela - na terenie miasta zamieszkują osoby uprawnione do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jak i organem właściwym dłużnika - na terenie miasta zamieszkują dłużnicy alimentacyjni. Dla 9 osób MOPS pełni funkcję jednocześnie organu właściwego wierzyciela i dłużnika. MOPS prowadzi sprawy dotyczące osób przynależnych do obydwu grup.

X. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), przedstawia się następujące potrzeby miasta Mszana Dolna w zakresie pomocy społecznej na 2012 r.:

1. Kontynuacja realizacji działań związanych z **przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie** na terenie miasta Mszana Dolna, a w szczególności:
  - kontynuacja pracy Grup roboczych Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - prowadzenie Punktu Wsparcia i Pomocy Rodzinie,
  - zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie psychologa i prawnika.

2. Zapewnianie środków finansowych na **dożywianie** w formie gorącego posiłku dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, którzy tej pomocy wymagają.
3. Zintensyfikowanie działań wspierających wobec **osób niepełnosprawnych** poprzez współpracę w tym zakresie z przedstawicielami Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło Terenowe w Mszanie Dolnej i Wolontariatem młodzieżowym oraz współfinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.
4. Podniesienie skuteczności systemu pomocy społecznej poprzez stosowanie, wobec większej liczby klientów, narzędzia jakim jest **kontrakt socjalny**, którego celem jest zintensyfikowanie działań w kierunku zmiany postaw klientów, ku zwiększaniu ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
5. Rozwijanie profesjonalnej pomocy prowadzonej w formie systematycznej **pracy socjalnej** i pedagogiczno - psychologicznej (indywidualnej i w miarę możliwości grupowej) z klientami systemu pomocy społecznej.
6. Realizacja i koordynacja **Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Mszana Dolna**.
7. Realizacja i koordynacja **Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Mszana Dolna**.
8. Rozeznanie możliwości tworzenia i realizacji projektów socjalnych nakierowanych na **pracę z rodziną i dzieckiem**.
9. Pozyskiwanie **wolontariuszy** stanowiących wsparcie dla osób samotnych, starszych, chorych, niepełnosprawnych, poprzez współpracę z Klubami wolontariatu młodzieżowego oraz ZSM Nr 1 i Nr 2.
10. Rozeznanie możliwości wzmocnienia kadry MOPS poprzez zatrudnienie pracowników w formie wolontariatu.
11. Rozwijanie **współpracy z sektorem pozarządowym** oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
12. Monitorowanie funkcjonowania jednostki – **ocena i zarządzanie ryzykiem**.
13. W celu właściwego prowadzenia bieżącej działalności jednostki - zapewnienie właściwego **przepływu informacji** pomiędzy jednostką a Urzędem Miasta oraz Małopolskim Urzędem Wojewódzkim.
14. Prowadzenie odpowiedniej **polityki kadrowej** służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klientów oraz prawidłowej realizacji bieżących zadań poprzez dążenie do zatrudnienia nowych pracowników, szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
15. Wprowadzenie ewentualnych **zmian organizacyjnych** służących zapewnieniu sprawnego funkcjonowania jednostki, właściwemu organizowaniu pracy i realizowaniu powierzonych zadań (m.in. w zakresie ochrony danych osobowych).